

! Stelj! Šajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

boljših K 80 h.
K 10 h.
elih, Šli- flaura; ; belega franko kinga, 1 izlrama, 1, sivim ne 20 K; ; glavne 2 K na- Kar se dr. 716, 823 sedništvo se nahajati v uju, gledališko po- slojje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznani uredništvo odgovorno. Cena oznani (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1— Pri večkratnem oznani se cena primerno zniža.

Štev. 40.

V Ptiju v nedeljo dne 5. oktobra 1913.

XIV. letnik.

„Stajerčevi“ kmetski koledar 1914

el bode v kratkem v navadni obliki z izborna vsebino in krasnimi slikami.

na 60 vinarjev, s poštino 70 vin.

or proda 10 koledarjev, dobi enega zastonj.

Somišljeniki! Naročite koledar pravočasno, traite zanj, priporočajte ga povsod!

Gnojnice . . .

Mi gotovo ne zagovarjam slovenski psev-doliberalizem, ki nima prav nikakoršne življensko moći v sebi, ki je le senca politične organizacije. Tudi ne zagovarjam starokopitno prvaštvo, je lenarilo na lovorkah iz davnih časov in miroljubno krmile v solncu vladine milosti. Nekaj je istinito in se ne more zatajiti: da še le moderna slovensko-klerikalna stranka prinesla v našo javnost to nepopisno surovost, podlost, mo- no propalost in zverinsko brutalnost, pod ter tripi zdaj že par let sem prečno slovensko ljudstvo. To tako resnično kakor sveto Pismo!

Rožni venec in krucifiks vrgli so slovenski klericalci v staro šaro, — vzeli pa so gorjan in kiblo gnojnico v svoje blagodljene roke. In z gorjačo ter gnojnico vodijo zoper svoje nasprotnike, z njima so pobili pošteno preprčanje ob tla in zastrupili vso javnost . . .

V evropskem časopisu se toži semintja o žašonskem nasilju ali o ruski tiraniji napram akom in Fincem; — in vendar slovenski klerikalizem bistveno ni prav nič boljši! Klericalna mladina se vadi v pobjoh, politikujčani so najhujši poulični pretepači — na turje okupijah ležijo celi kupi aktov, ki dokazujejo tava! Kdor se ne vpogne klerikalnemu strupu, tega se pljuje raz prižnic, hujška se po spominach njegovo ženo zoper lastnega soproga, se deco nepokornosti proti starišem. In od se mu kruh od ust, izroči se ga, "v imenu glada ter bedi! Križa se njegovo dobro preklinja njegovo delo, izroča se ga javne zasmehu in zasramovanju. . . V norišnico vili so že slovenski klericalci ljudi, ki se

jim niso pokorili, revolver za samomor so jim stisnili v roke. . .

Vsak dan vlivajo pravo morje ostudne gnojnico čez vse, kar noče na eni mizi z Verstovški in Korošči, s Šusteršči in Brejci sedeti. Kje na Božjem svetu dobite toliko surovosti nakopičene, kakor v slovensko-klerikalnem časopisu? „Slovenec“ in „Straža“, „Mir“ in „Domoljub“ ali „Gospodar“ se ne pišejo s črnilom, marveč s straničnico. . .

Ali — kdor rabi nasilje, povzroči tudi protinasilje, kdor meče blato, ta si umaze tudi sam svoje roke! Zato pa se dviga proti slovensko-klerikalni stranki danes tudi vse, kar je na Slovenskem poštenega. In ravno zato je tudi slovensko-klerikalna stranka danes tako grozovito umazana, da bi jo v drugih deželah noben pes ne povohal več. . .

Ne govorimo o tem, da se nahaja v Ameriki že cela kompanija slovenskih politikujočih popov, ki so si z begom zognili sodnijski kazni, medtem ko so ostali doma nedolžni in vendar moralno pokvarjeni otroci-žrtve. Ne govorimo o tem, da trpijo slovenski duhovniki med seboj celo krvoprisežnike, ki bi jih ne trpel noben drugi stan. Ne ponavljamo krvava dejstva o velikanskih gospodarskih škodi, ki so jo prizadeli slovenski klericalci s svojimi „konzumi“ in „posojilnicami“ . . . Vse to je pri nas že „običajno“, vse to našo javnost že „ne zanima“ več!

Ali na Kranjskem se odigrava zdaj javni škandal, v katerega središču stojijo najboljši voditelji slovensko-klerikalne stranke, — škandal, ki smrdi naravnost do neba! Govorili bodoemo o tej stvari natančno, kadar bodojo sodnijski akti sklenjeni, kajti po našem mnenju in po mnenju vsacega poštenjaka se zamore ta škandal edino pred c. in kr. sodiščem rešiti, čeprav se skuša slovensko-klerikalna stranka s kačjim jezuitizmom iz sodnijske dvorane izmuzniti. Za danes naj omenimo le sledenje: V Ljubljani se je nahajala neka gospodična Kamila Theimer, ki je igrala v javnosti prav veliko vlogo. Kér je imela tudi precejšnji vpliv na gotove merodajne kroge, pritegnili so jo klerikalni voditelji takoj na-se. Da bi jo politično še bolj izkorisčali, hoteli so jo obesiti voditelju Povšetu na vrat. Ali voditelj klericalcev, poslanec in katoliški duhovnik dr. Janez Ev. Krek je znal slabotno ženo pregoroviti; zatajil je verske nauke in duhovniške obljube ter pričel z njo ljubavno razmerje, dokler se je ni naveličal in jo je hotel „prijatelju“ ter tovariu Povšetu odstopiti, odnosno kakor cunjo proč vreči . . .

Zdaj se je ljubezen Kamile Theimer spremena v sovraštvo in kakor ranjena zver pričela je ta ženska boj zoper slovensko-klerikalne voditelje. Objavila je cele kupe ljubavnih pisem in dokazil ničvrednosti klerikalnih kapacetov. Očitala je deželnemu glavarju kranjskemu dru. Šusteršču naravnost zlorabovala javnih denarjev ter cesarjevega zaupanja, dokazala nizkotno mišljenje političnega duhovnika dr. Kreka z dejstvi, ki razsvetljujejo naravnost gorostasno moralno propalost . . . Gnojnica teče, celo morje gnojnico . . . izliva se zdaj po tisti slovensko-klerikalni stranki, ki je vedno imela „katoličanstvo“ in „krščansko moralno“ v zakupu . . .

Cloveku se opira pero, da bi gazil nadalje po tem klerikalnem blatu. V nebo kričeče pa je, da se prizadeti slovensko-klerikalni voditelji doslej izogibajo sodnije, da stem sami sebe obsojajo. V nebo kričeče je, da tako težko obdolženi dr. Ivan Šusteršč še vedno nidiobil zasluzene brce, ker že sam nimam toliko sramu, da bi izginil iz javnosti in se skril v zadnji kot svoje sobe. V nebo kričeče je, da nosi zasramovalec vere dr. Janez Ev. Krek še vedno duhovniško sulkajo . . . Samoumevno pa je za vsacega, ki pozna naše razmere, da tri slovensko-klerikalna stranka te možake in te pojave v svoji sredi . . .

Slovensko-klerikalna stranka se pogreza v blatu, — vso slovensko javnost pretresa gnus. Pa živila bode naprej, ta stranka moralne klerikalne bankero, živila bode dalje in zastrupljala slovensko ljudstvo in zanaprej. Zmagovala bode in se ponašala s triumfi, omogočenimi po neumrljivi neumnosti. Živila bode — in v tem tiči tragika tega smradljivega kapitla — živila bode, pa čeprav teče okoli nje morje gnojnico . . .

Politični pregled.

Politični položaj je seveda zopet jako žalosten, kakor vedno pri nas v ljubi Avstriji. Sredi oktobra meseca stopil bode baje državni zbor skupaj. Od deželnih zborov jih itak le par živi, medtem ko so ostali za delo nezmožni. Vlada se trudi na vse strani, da bi delovanje državnega zbora omogočila, pa mnogo upanja ni. Ministrski svet se je baje že posvetoval, kako je spraviti velikanske troške, ki so nastali v 11 mesečni balkanski krizi zlasti vsed naših posebnih vojaških odredb, v skupni državni proračun. Za natančno svoto teh troškov se še ne vede, ali gotovo je, da znašajo okoli 250 milijon-

Dokazano je, da ima 50 do 100% več jedrnatega mila v sebi Schichtov pralni prašek „Ženska hvala“ nego drugi podobni izdelki. „Ženska hvala“ ne vsebuje nikakorših škodljivih sestavin. Ako se pere perilo s cenim, praznim pa grizočim pralnim praškom, ne traja polovico tako dolgo, kakor če se pere z dobrim. Pred tem je vsakogar sva-